

refecisse: initium dedisse, quam reddisset? ita restitutionem carnis faciliorem credas institutione. (*Lib. de resurrectione carnis, cap. 11.*)

XXVIII. Omnia in statum redeunt, quum asceserint: omnia incipiunt cum desierint. Ideo finiuntur (ut fiant. Nihil deperit, nisi in salutem. Totus igitur hic ordo revolubilis rerum, testatio est resurrectionis mortuorum. Operibus eam præscripsit Deus ante, quam literis... præmisit tibi naturam magistram, submissurus & prophetiam, quò facilius credas prophetiæ, discipulus naturæ; nec dubites Deum carnis etiam resuscitatorum, quem omnium novis restitutorum. (*Ibid. cap. 12.*)

XXIX. Humanæ temeritatis, non divinæ auctoritatis negotium est hæresis; quæ sic semper emendat Evangelia, dum veniat. (*Lib. 4. contra Marc. cap. 4.*)

haberla hecho que el haberla resucitado, y el haberla dado al principio, que el haberla restituido? Y de este modo debes creer que es mas fácil resucitar la carne, que haberla criado.

XXVIII. Todas las cosas vuelven á su estado quando se han desvanecido: todas las cosas empiezan de nuevo quando dexan de ser. Se acaban para hacerse; nada perece, sinó para vivir. Luego todo este orden de sucesiva revolucion de las cosas está dando testimonio de la resurreccion de los muertos. Primero la prescribió Dios á todas sus obras, que se escribiese con letras... Primero te dió á la naturaleza por maestra para introducir despues la profecía, para que mas facilmente creyese á la profecía habiendo aprendido en la naturaleza: y para que no dudes que Dios, que es el restituidor de todas las cosas, tambien es resucitador de la carne.

XXIX. La heregía es asunto de la humana temeridad, y no punto de la divina autoridad; y quando viene, siempre quiere enmendar los Evangelios.

SENTENCIAS ESCOGIDAS

DE ORIGENES,

Correspondientes al capítulo VI. art. IV.

I. Ut in quibusdam corporis membris, si malum ad intima penetraverit, medicamentis quibusdam ad extimam superficiem materiam attrahit medicus, molestissimas inflammationes & dolores plures iis, quos antequam curaretur, sustinebat, afferens, sic Deum arbitror occultam malitiam, quæ ad intimam animam penetravit, tractare... Abditam pravitatem foras extrahit, ut aperta fiat, ut congruentem curationem adhibeat. (*Comment. in Exod.*)

II. Quia expurgavi te, & non es purgatus, non irascar tibi amplius, neque æmulabor propter te amplius. Ergo quibus non irascitur peccantibus, ut ita dicam, bile incensus non irascitur. (*Ibidem.*)

III. Existimamus, & dolorem & laborem & castigationem, quæ Deo inferuntur, iis semper conducere, qui patiuntur; & gravissima, quæ Deo tribui putantur nomina, furor & ira, arguere & erudire dicuntur, ut hic; Domine ne in furore tuo argueris me, neque in ira tua erudieris me. (*Ibidem.*)

IV. Posui te ut dispergas, & dissipas, & ædifices & plantes. Primum est ut mala auferantur à nobis; non potest in loco ædificationis malæ ædificare Deus. (*Hom. 1. in Jerem.*)

V. Si Deus benignus esset tantummodo, bonitatem ejus contemneremus: si severus tantummodo, desperatio salutis nos propter peccata, quæ fecimus, præcipitaret in vitia. (*Hom. 4. Jerem.*)

VI. Omnis qui peccatum facit ex Zabulo natus est. Toties ex Zabulo nascimur, quoties peccamus. Neque semel dicam justum ex Deo natum, sed per singula virtutis opera

semper justus ex Deo nascitur. . . Si enim semper ex Patre nascitur Dominus, etiam tu in similitudinem ejus, tantum adoptionis scriptum habens, semper generaris à Deo per singulos intellectus, per singula opera, & efficeris Filius Dei in Christo Jesu. (*Hom. 9. in Jerem.*)

VII. *Potentes potenter tormenta patientur.* Plus à me exigitur quam à Diacono; plus à Diacono quam à Laico. Qui vero totius Ecclesiæ arcem obtinet, pro omni Ecclesia reddet rationem. (*Hom. 11. in Jerem.*)

VIII. *Ne respexeris retro, & ne steteris in tota regione.* . . Dimisisti Sodomam, ne revertaris in Sodomam. Dimisisti vitia atque peccata, ne regrediaris ad ea. . . *Ne respexeris retro:* non sufficit ad salutem, nisi & consequens observaveris; *ne steteris in tota regione:* non enim expedit incipienti proficere ut stet in regionibus Sodomorum, sed expedit *ut salveris in monte,* in quo salus est, idest nomine Jesuchristi. (*Hom. 13. in Jerem.*)

IX. In oratione dicimus: *Deus omnipotens, da nobis partem cum Prophetis, da cum Apostolis Christi tui.* Hæc loquentes, non sentimus quod petimus: re enim hoc dicimus; fac nos sic odio haberi, ut odio habiti sunt Prophetae; & da nobis verba talia, super quæ persecutionem patiamur: da in istas incidere calamitates, quas Apostoli sustinuerunt. Dicere quippe: *da mihi partem cum Prophetis & Apostolis,* nolentem pati id, quod Prophetae & Apostoli, injustissimum est. (*Hom. 14. in Jerem.*)

X. *Si quis sitit, veniat ad me, & bibat.* Non deficient igitur de petra ubera, sed illi dereliquerunt fontem aquæ vivæ, non autem fons aquæ vivæ deseruit ipsos. Etenim à nemine Deus elongat semetipsum, sed qui *elongant* semetipsos ab eo, *percut.* (*Hom. 18. in Jer.*)

XI. Fieri nequit, ut simul existat amor erga mundum cum amore erga Deum. (*Comment. in Joan. Tom. 19.*)

SENTENCIAS ESCOGIDAS

DE SAN CIPRIANO

correspondientes al capítulo VII. artículo IV.

I. Non qui beneficiorum terrestrium mos est, in capessendo munere cælesti, mensura ulla vel modus est. Profluens largiter spiritus, nullis finibus premitur. . . manat jugiter, exuberat affluenter: nostrum tantum sitiatur pectus & pateat; quantum illuc fidei capacis afferimus, tantum gratiæ inundantis haurimus. (*Ep. 1. ad Donat.*)

II. Movet sensus, mulcet affectus, expugnat boni pectoris conscientiam fortiorem. (*Ibidem.*)

III. Non intelligit miser speciosa sibi esse supplicia, auro se alligatum teneri, & possederi magis, quam possidere divitias atque opes. O detestabilis cæcitas mentium, & cupiditatis insanæ profunda caligo! cum exonerare se possit, & levare ponderibus, pergit magis fortunis argentibus incubare: pergit poenalibus cumulis pertinaciter adhærere. (*Ibidem.*)

IV. Ubi non nisi præcepta Dei, & Christi præmia cogitantur, voluntas est illic tantum Dei, & in carne licet adhuc positus, vita non vivitur jam præsentis sæculi, sed futuri. (*Ep. 15. Moysi & Maximo.*)

V. Non aliunde hæreses obortæ sunt, aut nata sunt schismata, quam inde, quod Sacerdoti Dei non obtemperatur, nec unus in Ecclesia ad tempus Sacerdos, & ad tempus Judex vice Christi cogitatur. Cui si secundum magisteria divina obtemperaret fraternitas universa, nemo adversum Sacerdotum collegium quidquam moveret; nemo post divinum judicium, post populi suffragium, post Coepiscoporum consensum, judicem se, non jam Episcopi, sed Dei faceret. . . nisi si ita est aliquis sacrilegæ temeritatis ac perditæ mentis, ut putet sine Dei judicio fieri Sacerdotem. (*Ep. 55. ad Cornel.*)